

til å prøve, kan de samtidig ta med gullsleden og gullskålene som ligger i Vellikvatnet, noe lengre vest mellom Svartvatnet og Lauglo-  
vatnet, etter at en småkonge fra Bynes kjørte seg ned der under  
vegs til julebesøk hos en kollega på Byåsen.

A propos Rønningen, eller Lerås som det står i matrikkelen, en  
gang sæter under Busklein vestre i Leinstrand, nå feriehjem for post-  
budene i Trondheim, 288 m.o.h., og med uforandret vakkert utsyn  
mot sør og aust: 50 år tilbake kunne en fra storfurua i skogbandet  
nord for sætervollen se kroningsstaden Trondheim i blå dis over  
tretoppene, i dag står furua omtrent midt i byen. Så sent som like  
før århundreskiftet fantes det også haugfolk på Rønningen, d.v.s.  
borgere av et sørgelig forsømt utviklingsland under jorda. Beviset  
ligger i hva en 3 år gammel turgåer fortalte sætertausa, da han nokså  
sent og litt forskremt kom inn i koven: — Æ såg en liten kaill, hain  
va rau og blå, tu joln kom'n, å åt joln forn! — I dag risikerer post-  
budene neppe å møte noen av haugkallens ættlinger.

En kan fortsette å gå, se, og meditere om fast bosetting i Marka,  
kvernhusdrift og sagbruk i bekken mellom Skjelbreia og Øvre Leir-  
sjø, om beitende buskap, ferme budeier, lørdagsfriing og budratt i  
kløv fra Skadestusætervollen og Bråvollen til Gaustad og Brå i  
Bynes, eller om så mye annet som hører Leinstrand — og Bynes-  
marka, — og både fortida, nåtida og framtida til. Uansett hva en  
foretrekker, bør en imidlertid legge vegen om «Navne-berget» m.v.  
av Vellikvatnet — like ved Bråvollen — og i det minste risse for-  
bokstavene sine i det bløte grunnfjellet som her ligger i dagen, og  
som tidligere generasjoner kalte grøtsten. Mosen vil nok komme til  
å gro i snirklene i årenes løp, men turen vil likevel ikke ha vært  
bortkastet.

MARTIN NORVIK

### Trollheimshytta 75 år

Trondhjems Turistforenings eldste hytte i fjellet, Trollheimshytta,  
har vært møtested og overnattingsplass for fotturister og skiløpere  
siden 1890, og i august ble 75-årsjubileet feiret med en tilstelning på  
hytta. I alt 40 innbudte gjester var samlet til fest. Tross den nokså  
drøye marsjen opp Folldalen, hadde gledelig mange av Trondhjems  
Turistforenings veteraner tatt turen, bl. a. var tre av foreningens  
æresmedlemmer, Arne Falkanger, Roar Tønseth og Reidar Jørgensen  
til stede. Ellers var innbudt representanter for Surnadal kommune,  
nabohytta Kårvatn, grunneiere, tidligere vertinner på hytta samt en  
lang rekke tidligere styremedlemmer og ildsjeler i foreningen.

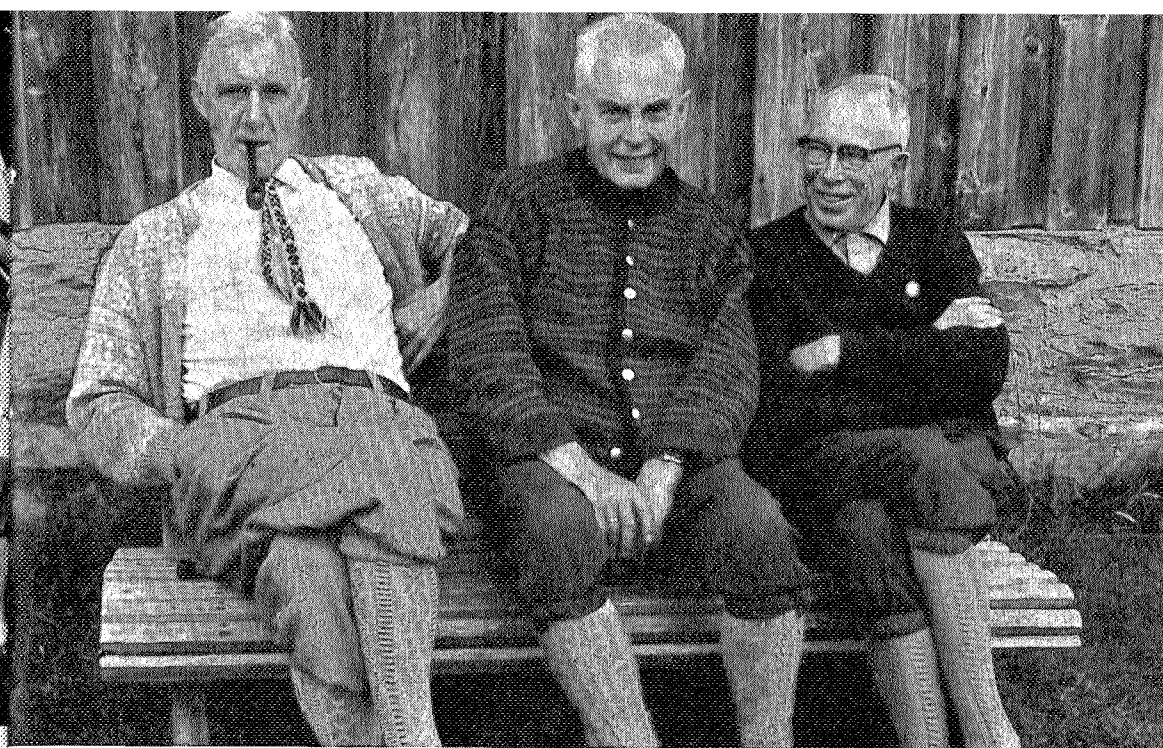
\*

Den nye anleggsveien inn til Gråsjø har kortet inn selve marsjen  
til 17 km, og de fleste ankom i fin form. Alle ble hjertelig mottatt  
og ønsket velkommen av foreningens nye formann, Johannes Havig  
med frue, samt vertinnen Guri Røen fra Løkken. Selskapet fant seg  
snart til rette i de hyggelige omgivelsene, og utviklingen av minner  
fra tidligere fjellvandring kunne begynne.

Festkomitéens formann, Eivind Kierulf, kunne ønske velkommen  
til veldekket festbord og introduserte gjestene. Han overlot så toast-  
mastervervet til Fritz Christensen, som løste sin oppgave på en for-  
treffelig måte. Det ble servert gammeldags god festkost, rømmegrøt  
og spekemat. De mer eller mindre slitne vandringsmenn satte natur-  
ligvis pris på oppvarmingen, og de flinke serveringspikene fikk nok



*Dansen går i peisestua*



*Fra venstre Roar Tønseth, Arne Falkanger og Reidar Jørgensen*

å gjøre med å bære inn nye forsyninger av delikatessene.

Det ble holdt en rekke taler ved bordet, og først ute var TT's formann, Johannes Havig. Han ga et kort riss av Trollheimshyttas historie fra den spede begynnelsen i 1890, via ombygninger og utvidelser i 1915 og 1952, frem til i dag, da hytta kan jubilere som en av foreningens største og best besøkte hytter. Åpningen av Trollheimshytta fikk en veldig betydning for fotturismen, idet man kan si at den også markerte åpningen av selve Trollheimen. Ser man fremover, er det nye problemer som dukker opp, ikke minst for Trollheimshytta som snart vil få naboen Trollheim Kraftverk svært nær innpå seg. Vår oppgave er imidlertid å gjøre det beste ut av den nye situasjon som er oppstått og arbeide videre for å trekke stadig fler til denne vakre fjellverdenen, sluttet formannen.

Av æresmedlemmene hadde Arne Falkanger og Reidar Jørgensen ordet. Falkanger ga i en dypt følt og velformet tale en kjærlighetserklæring til Trollheimen og Trollheimshytta i særdeleshet. — Han

fremhevet det verdifulle miljø som er skapt ved foreningens hytter, og håpet deres sjarm ville bli bevart i tiden fremover. Jørgensen ga til beste noen anekdoter fra tidligere besøk ved hytta.

Finn Kleven tok i sin tale utgangspunkt i de forandringer som står fore i Folldalen nær innpå Trollheimshytta. Når Vassdragsvesenet har fullført sin regulering, vil man med båt kunne komme enda 13—14 km innover dalen. En vakker fjelldal hvor folk tidligere på forskjellige måter har søkt sitt utkomme, blir nå demmet ned. Ut fra dette foreslo Kleven at man nå, mens det ennå er tid, lar dalen fotografere fra luften, slik at lokalhistorikere senere kan tegne inn de gamle stedsnavn, samtidig som annet tradisjonsstoff blir skrevet ned. Han så ikke i reguleringen noen direkte fare for hverken hytta eller fjellet omkring. Her er fremdeles formasjoner for mektige til at de kan demmes ned og mange vakre partier som en ny innsjø ikke kan ødelegge. Kleven avsluttet med å overrekke en gave til hytta fra seg og sin kone.



Formannen, Johs. B. Havig og frue hilser veteranen Astri Mittet Angerman

Det var ellers gaver og hilsener til jubileet fra mange hold, bl. a. Den Norske Turistforening, fra TT's syforening og utstyrsklubb, fra Anders Dahl med frue, telegram fra Jøldalshytta osv. Gavene var alle vakre minnegjenstander eller utstyr til hytta ellers. Flere av talerne viste surnadalingen Modulf Moen spesiell oppmerksomhet. Han har i mange år besørget alle transporter opp til Trollheimshytta, og understreket selv i sin tale at de største gledene ved disse turene hadde vært på hans side. Nå blir han og kløvhesten avløst av weasler som for første gang har tatt seg inn til hytta.

Ordføreren i Surnadal, Olav T. Halle, takket for maten, og sørget for at betjeningen fikk sin rettmessige del av hyldesten. Til slutt overrakte ordføreren kommunens gave til Trollheimshytta, — en vakker kaffekanne med inskripsjon. Den siste gaven ankom med fly og ble sluppet med stor presisjon like utenfor hytta. Den var signert «Syltrollet».

Festen fortsatte etter middagen med bålbrekking og dans rundt bålet og i peisestuen. Samtlige deltakere var tidlig på bena i går for å få mest mulig ut av en ny herlig sensommerdag i fjellet. Turen ned gjennom Folldalen er en opplevelse under slike forhold, selv om den nymerkede ruten kan være noe tung. Det var imidlertid nødvendig med en omlegging p.g.a. det milelange vannet som snart vil dekke dalbunnen. En annen nymerket rute går fra Rindal til Folldal og Trollheimshytta.

Jubileet markerte samtidig sesongavslutning på Trollheimshytta. Nå låses døren etter en sesong med noe ujevnt besøk, men hvor en sterk avslutning rettet opp helhetsbildet. De aller fleste av Trondhjems Turistforenings hytter stenger nå til bortimot påsketider. Det er i grunnen synd, for akkurat i disse dager er fjellet som aller vakrest med en sjelden fargeprakt. Det fikk i alle fall deltakerne ved Trollheimshyttas 75-års jubileum erfare — et jubileum som ble en suksess fra ende til annen.

---

**Følgende hører sammen med artikkelen:**

**Omkring Nedalen, side 81 og følgende.**

Før TT solgte gaarden Nedalens vandrett i Nea, ble ingeniørene Grøndahl og Kjørholt bedt om en uttalelse om den pris T.E.V. hadde tilbudt. Av denne uttalelse tar vi med følgende som viser at TT bare har solgt vandretten paa en elvestrekning av rundt 4,3 km for de kr. 7 000,—. Det staar ingen ting om vandretten fra riksgrensen og helt ned til Vessingfloene, ca. 15 km. Faldhøyden oppgis til 100 m paa en elvestrekning av 4,3 km. *Alt dette blir liggende øst for Nedalsgaarden og hytta.* Salg av vandretten paa resten av TT's eiendom maa derfor bli gjenstand for nye forhandlinger. *Videre maa departemanget bli underrettet om de unøyaktige opplysninger som hittil foreligger før en avgjørelse blir truffet.*

---

Ang. turistforeningens vandrett i Nea *Trondhjem, 17. april 1917.*

I anledning Deres ærede skrivelse av 12. ds. skal vi tillate os at anføre:

Faldhøiden i Nea fra riksgrensen og nedover saalengt foreningens eiendom strækker sig, er efter oplysninger, meddelt av hr. driftsbestyrer Garstad, ca. 112 m. I tilfælde utbygning kan det dog kun bli tale om at utnytte en faldhøide paa ca. 100 m paa en elvestrekning av rundt 4,3 km.

Nedslagsfeltet er 285 à 290 km<sup>2</sup> stort og den midlere vandføring i et tørrere aar ca. 7 m<sup>3</sup> sek. (efter opgave).